

AKSUM

THYATEIRA

A Festschrift

For

Archbishop Methodios
of Thyateira and Great Britain

General Editor

DR. GEORGE DION. DRAGAS

1985

THYATEIRA HOUSE

London W. 2

A Festschrift

In Honour of Archbishop METHODIOS of Thyateira and Great Britain, (1985).

Patrons:

Archbishop Robert Rancie of Canterbury
Cardinal Basil Hume Archbishop of Westminster
Metropolitan Meletios of France

Editorial Committee:

Metropolitan Chrysostomos of Myra, Istanbul.
Archbishop Basil of Brussels
Sir Steven Runciman, Dumfriesshire, Scotland., F.B.A.
Metropolitan Antony of Surozh.
Metropolitan John of Helsinki.
Prof. Gordon Rupp, Cambridge, F.B.A., D.D.
Prof. F. F. Bruce, Manchester, F.B.A., D.D.
Prof. T. F. Torrance, Edinburgh, F.B.A., D.D.

General Editor:

Protopresbyter Dr. George Dragas, Durham, England.

**ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ**

Ἦ π ο

Ἐπισκόπου Τροπαίου Γρηγορίου

Τὰ σχολεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας ἰδρύθηκαν μετὰ τὴν πρωτοβουλία τῶν ἐκκλησιῶν καὶ κοινοτήτων γιὰ νὰ πληρῶσουν ἐκπαιδευτικές, θρησκευτικές καὶ ποιμαντικές ἀνάγκες τῶν Ἑλληνορθόδοξων μεταναστῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Ἡ διοίκηση, ἡ συντήρηση καὶ ἡ λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολείων εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κηδεμονία τῶν κοινοτικῶν, τῶν τοπικῶν κοινοτικῶν παραγόντων, τῶν γονέων καὶ κληρικῶν τῆς ἐνορίας.

Ὁ ἱερός Κληρὸς διαδραμάτισε καὶ συνεχίζει νὰ παίξει σπουδαιότατο ρόλο γιὰ τὴν πρόοδο καὶ σωστὴ ὀργάνωση τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ παράγοντες πυρωμένοι ἀπὸ ἱερό ζῆλο συνεργάζονται γιὰ τὴν αὐθύπαρξη, τὴν αὐτοτέλεια, τὴν αὐτοσυντήρηση καὶ πρόοδο τοῦ κοινοτικοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἐχοντας αὐτὰ ὑπόψη συστήνουμε καὶ προτείνουμε νὰ ἐνισχυθεῖ καὶ νὰ ἐνθαρρυνθεῖ πιὸ πολὺ ὁ τοπικὸς παράγοντας. Οἱ γονεῖς, οἱ ἐθελοντὲς καὶ οἱ φίλοι τῆς ἑλληνικῆς ὀρθόδοξης παιδείας καλοῦνται νὰ ἀυξήσουν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσφορά τους γιὰ τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο. Ἴσως θὰ πρέπει νὰ μελετηθοῦν οἱ τρόποι ἐξασφαλίσεως καὶ ἀξιοποιήσεως ἐκείνων πού μποροῦν νὰ προσφέρουν ἐθελοντικὰ τὶς ὑπηρεσίες τους γιὰ τὴν διδασκαλία τῆς γλώσσας, τῆς θρησκείας καὶ τῶν λοιπῶν χαρακτηριστικῶν μας.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἀπὸ τὸ ἔθνικὸ μας κέντρο εἶναι εὐπρόσδεκτοι στὰ σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ προσφορά καὶ ἡ παρουσία τους ἀνάμεσά μας αὐξάνει τοὺς δεσμοὺς τῆς ὁμογένειας μετὰ τὴν πατρίδα. Γεφυρώνει καὶ μικραίνει τὶς ἀποστάσεις καὶ ἀνανεώνει τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ χαρακτήρα τῶν μεταναστῶν.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ὁμως πρέπει νὰ περιορίσουν τὶς δραστηριότητές τους στὸ διδακτικὸ τομέα. Ἡ τυχὸν ἀνάμειξή τους στὴ διοίκηση τῶν σχολείων θὰ δημιουργήσει προβλήματα. Θὰ μειώσει τὴν προσφορά καὶ θὰ ζημιώσει τὴν ἐκπαιδευτικὴ τους ἀξία καὶ προσωπικότητα. Ἡ διοίκηση, ἡ ὀργάνωση καὶ ἡ λειτουργία τῶν σχολείων θὰ πρέπει νὰ ἀνήκει στὴν ἀπόλυτη κυριότητα τῆς ὁμογένειας. Αὐτὴ τὰ ἴδρυσσε, τὰ περιέθαλψε μετὰ τὴν ἀγάπη καὶ θυσία τῆς καὶ μεριμνᾷ ἀνύστακτα γιὰ τὴν πρόοδο καὶ ὑπαρξή τους. Εἶναι τὰ παιδιὰ τῆς καὶ κατὰ κάποιον τρόπο συνταυτίζονται τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα μετὰ τὰ φυσικὰ παιδιὰ τῆς, γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ ἰδρύθηκαν στὴ χώρα τῆς φιλοξενίας μας.

Ἡ πείρα ἀπέδειξε πὼς εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ὑπαρξὴ (κάποιου) κεντρικοῦ ταμείου πρὸς ἐνίσχυση τῆς ἑλληνικῆς παιδείας. Ὁρίμασαν οἱ συνειδήσεις γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα τέτοιου ἐιδικοῦ ταμείου γιὰ τὴν προστασία τῶν ὑπαρχόντων ἐκπαιδευτηρίων, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πρόνοια ἰδρύσεως νέων φυτωρίων γιὰ τὴν διάδοση τῶν παραδόσεων τοῦ Γένους μας.

Βασικὴ ἐπίδιωξη καὶ στόχος τῶν τοπικῶν κοινοτικῶν παραγόντων εἶναι ἡ αὐτοσυντήρηση καὶ πλήρης αὐτάρκεια σὲ ὅλα τὰ ζητήματα πού ἀφοροῦν τὴ λειτουργία τοῦ τοπικοῦ σχολείου. Τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο τῆς ξενιτιάς πρέπει νὰ εἶναι καὶ οἰκονομικὰ καὶ κτιριακὰ καὶ ἀπὸ ἀποψη διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτοσυντήρητο καὶ ἀνεξάρτητο. Μιὰ τέτοια ἰδεώδης λύση θὰ ἐπιτευχθεῖ μόνο μετὰ τὴ μελέτη καὶ τὸν καλὸ προγραμματισμὸ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων πάνω σὲ γενικὲς βάσεις.

Γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ συσταθεῖ εἰδικὴ μόνιμη Ἐπιτροπὴ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου (Κ.Ε.Σ.) γιὰ νὰ μελετήσῃ μακροπρόθεσμα τὰ ἐκπαιδευτικὰ μας πράγματα. Χωρὶς προβληματισμὸ σωστό, ἐνιαῖο καὶ σὲ βάθος δὲν θὰ μπορέσουμε

σάν ὁμογένεια νὰ διαπιστώσουμε τὰ καυτὰ προβλήματα παιδείας τῆς νέας γενιᾶς τῆς ὁμογένειας. Οὐτε θὰ εἴμαστε σὲ θέση νὰ γνωματεύσουμε γιὰ τὴν ὀρθὴ ἐπίλυση καὶ ἀντιμετώπισή τους.

Γι' αὐτὸ προτείνουμε τὴν κυκλοφορία δελτίου, τὸ ὁποῖο θὰ ἐνημερώνει τὴν ὁμογένεια γιὰ τὰ γενικὰ προβλήματα τῆς παιδείας. Θὰ εἶναι τὸ δελτίο τοῦτο ἀκόμα ὁ συνδετικὸς κρίκος τοῦ τοπικοῦ σχολείου μὲ ἐκεῖνα τῶν λοιπῶν κοινοτήτων καὶ μὲ τὴν Κεντρικὴ Ἐκπαιδευτικὴ μας Ὑπηρεσίᾳ καὶ Ἀρχή. Ἴσως ἢ ἔκδοση καὶ κυκλοφορία ἐνὸς τέτοιου δελτίου θὰ συντελέσει στὴν καλλιέργεια σὲ βάθος τῆς παιδείας μας καὶ θὰ ἐπαναφέρει στὴν ἐπιφάνεια τὴν ἀναγκαιότητα καὶ σπουδαιότητα τῆς ἑλληνικῆς ὀρθόδοξης παιδείας καὶ παράδοσης γιὰ τὸ μέλλον τῆς ὁμογένειάς μας.

Γι' αὐτὸ εἶναι καιρὸς ὅλη ἡ ὁμογένεια νὰ καλλιεργήσει στενότερα καὶ καλύτερα τὴ γεφύρωση τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας. Τὸ σχολεῖο τῆς ξενιτιάς, τῆς διασπορᾶς, πρέπει καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ἔχει ἐκκλησιαστικὸ χαρακτήρα. Τὸ ἕνα σκέλος του εἶναι ἡ ἑλληνικὴ καὶ τὸ ἄλλο ἡ θρησκευτικὴ παιδεία καὶ ἐκπαίδευση, ὅπως τὴν πιστεύει, τὴ διδάσκει καὶ τὴν ἐπαγγέλλεται ἡ ὀρθόδοξὴ παράδοση.

Ὁ ἠθελημένος διαχωρισμὸς αὐτῆς τῆς παιδείας εἶναι καταστρεπτικὸς καὶ τείνει νὰ ἀποχρωματίζει τὴν ὁμογένεια ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ τὴ συναποτελοῦν καὶ τὴν ἐκφράζουν. Γι' αὐτὸ θὰ εἶναι φρόνιμο νὰ τονίζεται πάντοτε ὁ ἐκκλησιαστικὸς καὶ θρησκευτικὸς χαρακτήρας τοῦ σχολείου τῆς ὁμογένειας. Δάσκαλοι, κληρικοί, παράγοντες τοπικοί, γονεῖς καὶ κηδεμόνες καλοῦνται νὰ συνειδητοποιήσουν αὐτὴ τὴν πραγματικότητα καὶ νὰ προσανατολίζουν τὰ σχολεῖα ἀνάλογα.

Ἡ Ἰδρυση καὶ τακτικὴ λειτουργία Σεμιναρίων γιὰ πληρέστερο καταρτισμὸ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας —ιδιαιτέρως ἐκείνων ποὺ ἔχουν μειωμένα προσόντα— ποὺ εἶναι ὠρομίσθιοι κρίνεται ἀπαραίτητη, εἶναι μάλιστα χρησιμότερη γιὰ τὴ βελτίωση τῆς ἡδη προσφερομένης παιδείας. Φαίνεται πὼς ἡ λειτουργία Σεμιναρίων εἶναι πραγματοποιήσιμη, ἐφικτὴ, ἂν εἶναι μονοήμερη, ἂν γίνεταί βραδινὸς ὥρες καὶ ἂν ἀσχολεῖται μὲ συγκεκριμένα θέματα. Νὰ διοργανώνεται μάλιστα κατὰ περιφέρειες καὶ ἡ πρωτοβουλία νὰ ἐπαφίεται στὶς γειτονικὲς κοινότητες καὶ τὰ σχολεῖα.

Σχετικὴ μὲ τὴ λειτουργία Σεμιναρίων εἶναι ἡ προετοιμασία ἐδικῶν σχολικῶν βιβλίων καὶ βοηθημάτων γιὰ τὴ χρῆση τοῦ κοινοτικοῦ μας σχολείου. Ὁ-

μάδες ἐργασίας ἀπὸ τὰ περιφερειακὰ Σεμινάρια θὰ μποροῦν νὰ ἐργάζονται γιὰ τὸν καταρτισμὸ τῆς σχετικῆς διδακτικῆς ὕλης, ἡ ὁποία θὰ τίθεται σὲ χρῆση καὶ θὰ δοκιμάζεται ἀπὸ τὰ σχολεῖα. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐργασία θὰ ξεπηδήσουν ἀναγνωστικὰ καὶ ἄλλα βοηθήματα γιὰ τὰ σχολεῖα τῆς ὁμογένειας στὴ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ. Μὲ τοῦτο τὸν τρόπο θὰ πληρωθεῖ ἕνα κενὸ καὶ θὰ διαπλατυνεῖ ἡ ὕλη τὴν ὁποία διδάσκουμε στὰ παιδιὰ μας μὲ βάση τὰ βιβλία ποὺ προσφέρει στὴν ὁμογένεια τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο.

Εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον σάν κατακλείδα νὰ ἐκφραστεῖ ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ οἱ θερμὲς εὐχαριστίες τῆς ὁμογένειας πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Λευκωσίας γιὰ τὴν ὡς τώρα ποικίλη καὶ σημαντικὴ βοήθειά τους πρὸς τὰ σχολεῖα τῆς ξενιτιάς. Τόσο ἡ χρηματικὴ ὅσο καὶ ἡ σὲ εἶδος καὶ διδακτικὸ προσωπικὸ προσφορά καὶ βοήθειά τους συνέβαλαν σημαντικὰ γιὰ τὴ διατήρηση, τὴν ἐμπέδωση καὶ ἐξάπλωση σὲ πλατύτερα στρώματα τοῦ Λαοῦ μας τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ ἡθους τοῦ Γένους μας.

Εἶναι ὅμως ἐπιβεβλημένο καὶ ἀναγκαῖο νὰ τονιστεῖ πὼς ἡ ἐκπαίδευση καὶ ἑλληνορθόδοξη κατάρτιση καὶ γνωριμία τῆς νέας γενιᾶς θὰ πρέπει νὰ παραμείνει κύριο μέλημα καὶ βασικὴ φροντίδα καὶ χρέος τῶν μεταναστῶν. Αὐτοὶ καλοῦνται «εὐκαιρῶς καὶ ἀκαιρῶς» νὰ ἐργαστοῦν γιὰ τὴ διατήρηση τῶν πολιτιστικῶν καὶ θρησκευτικῶν χαρακτηριστικῶν μας. Ὅχι μόνον πρέπει νὰ ἐργαστοῦν, ἀλλὰ μὲ αὐξημένο ζήλο νὰ ἀναλάβουν τὸ ἔργο τους. Νὰ ἐπωμισθοῦν μάλιστα στὴν πληρότητα τὴν ἱερὴ εὐθύνη τῆς παιδείας καὶ παροικιακῆς ἐκπαίδευσης τῶν παιδιῶν μας.

Μιὰ τέτοια ἱερὴ εὐθύνη τιμᾷ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, ὁ ὁποῖος συνεχίζει τὴ μεγάλη παράδοση τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων ποὺ ἄκμασαν καὶ ἔδρασαν στὸ παρελθὸν σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη. Λαμπρὰ παραδείγματα ἔχουμε τὴν Αἴγυπτο καὶ λοιπὴ Ἀφρικὴ, Μικρὰ Ἀσία, Ρουμανία, Βενετία καὶ στὶς δικές μας μέρες τὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ Κεντρικὸ Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Οὐατέρων καὶ Μεγάλῃς Βρετανίας καλεῖται νὰ διαδραματίσει τὸ νέο ρόλο ποὺ τοῦ διανοίγεται μὲ τὴ νέα κατάσταση τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων. Ἡ ἀναδιοργάνωση τοῦ Κ.Ε.Σ. κρίνεται ἀπαραίτητη. Ἡ ἐνίσχυση τῆς Γραμματείας του καὶ ὁ διορισμὸς ἑμμισθοῦ - μόνιμου ὑπαλλήλου θὰ συμβάλει στὸ συντονισμὸ τῆς

παιδείας τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ Κ.Ε.Σ. χρειάζεται τὸ ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ὑλοποιεῖ τὸ πρόγραμμά του. Θὰ διερευνᾷ τὰ προβλήματα τῶν κατὰ τόπους σχολείων μας. Θὰ καλλιεργεῖ μάλιστα σὲ βάθος καὶ στὴν πράξη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὸ Κέντρο θὰ προ-

γραμματίζει γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπέκταση τῆς ἐκπαιδεύσεως ὅπως τὴν ἐκφράζει ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ Ἀρχιεπισκοπὴ Θυατείρων στὴ Μεγάλῃ Βρετανία.